

Saker til behandling i kontrollutvalgets møte

torsdag 26. august 2010 kl 16.30 (OBS: TORSDAG!)

Møtet holdes i Kontrollutvalgets sekretariat, Grenseveien 88

Utenom sakslista vil Kommunerevisjonen gi en orientering om sine planer for revisjon av kommunens regnskaper for 2010.

I tillegg har det framkommet ønske om å flytte kontrollutvalgets møte i oktober fra tirsdag 26.10. til torsdag 28.10.

Kart I

Sak	Side
58/10 Protokoll fra kontrollutvalgets møte 15.06.2010.....	2
59/10 Rapport 17/2010 Oslo kommunes rehabiliteringssenter i Altea.....	2
60/10 Rapport 18/2010 Undersøkelse om bruk av filippinske helsearbeidere - Asor.....	3
61/10 Oppfølging av rapport 4/2008 Forvaltning av utplassert kunst.....	5
62/10 Innberetning om sluttbehandlingen av korrupsjonssak i Plan- og bygningsetaten.....	6
63/10 Forvaltningsrevisjon med oppstart 2. halvår 2010	7
64/10 Foreløpig innberetning – mistanke om økonomiske misligheter i forbindelse med inngåtte arbeidsavtaler i Bydel Søndre Nordstrand	8

58/10

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 15.06.2010

Protokollen følger vedlagt.

59/10

Rapport 17/2010 Oslo kommunes rehabiliteringssenter i Altea

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har undersøkt Oslo kommunes forsøk på å etablere eget rehabiliteringssenter i Altea, Spania. Kommunerevisjonen har sett nærmere på organiseringen av investeringsprosjektet og styringsinformasjon/styringsdialog, kontrollert regnskapsbilag og vurdert verdisikring, kartlagt det videre arbeidet med korrupsjonssaken og vurdert områder med risiko for misligheter. Undersøkelsen ble vedtatt av kontrollutvalget 26.01.2010 (sak 4).

Undersøkelsens funn er i hovedtrekk som følger:

Kommunerevisjonen stiller spørsmål ved den informasjonen som ble gitt om status for Alteaprojektet i Omsorgsbyggs årsmelding for 2007. I årsmeldingen er det brukt formuleringer som kan forstås slik at byggeprosjektet var igangsatt, men ikke ville bli ferdigstilt første halvår 2008.

Omsorgsbygg og berørte byrådsavdelinger hadde gjennom siste halvår 2008 kunnskap om at Alteaprojektet hadde støtt på vesentlige problemer. Men utfordringene i prosjektet kommer ikke klart til uttrykk i årsmeldingen fra Omsorgsbygg for 2008 og heller ikke i byrådets årsberetning.

Viktig informasjon om problemer med prosjektet, ble gitt av nåværende byråd for helse og eldreomsorg i bystyrets spørretime i april 2008 og til finanskomiteen gjennom to notater fra tidligere byråd for byutvikling. Det første notatet er datert 15.12.2008 og er stilet til komitéens arbeidsutvalg. Det andre notatet er datert 25.03.2009.

Under helse og sosialkomiteens og bystyrets behandling av årsmeldingen fra Omsorgsbygg for 2008, ble det med utgangspunkt i en rekke spørsmål til meldingen, gitt svar som gav relativt godt innblikk i utfordringene med Alteaprojektet.

Samlet sett mener Kommunerevisjonen at styringsinformasjonen i tertialrapporter og årsberetninger/årsmeldinger for 2007 og 2008 med fordel kunne ha gitt et mer fyllestgjørende og enhetlig bilde av utfordringene i Alteaprojektet.

Kommunerevisjonen har vurdert om det kan ha forekommet uregelmessigheter eller misligheter i Alteaprojektet, men har ikke avdekket økonomiske uregelmessigheter eller misligheter.

Byrådsavdeling for finans og næring, Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester, Byrådsavdeling for byutvikling og Omsorgsbygg Oslo KF har kommentert rapporten. I brevene vises det til ulike tiltak som vil kunne bidra til å sikre kommunens verdier i det spanske selskapet som eier tomten, at det ryddes i det økonomiske mellomværendet mellom foretaket og selskapet og at eventuelle fremtidige prosjekter vil bli mer hensiktsmessig organisert.

Det fremgår videre at utgifter som påløper hos selskapet og som Omsorgsbygg skal dekke, vil bli belastet driftsregnskapet for foretaket.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget har ved behandling av rapport 17/2010 *Oslo kommunes rehabiliteringssenter i Altea* merket seg at berørte byråder og Omsorgsbygg Oslo KF har iverksatt og vil iverksette tiltak som vil kunne bidra til å sikre kommunens verdier i det spanske selskapet som eier tomten, at det ryddes i det økonomiske mellomværendet mellom foretaket og selskapet og at eventuelle fremtidige prosjekter vil bli mer hensiktsmessig organisert.

Kontrollutvalget har også merket seg at viktig informasjon om problemer med Alteaprojektet, ble gitt av nåværende byråd for helse og eldreomsorg i bystyrets spørretime i april 2008 og senere til finanskomiteen gjennom to notater fra tidligere byråd for byutvikling. Men kontrollutvalget mener at Omsorgsbygg Oslo KF og byrådet burde ha sørget for å gi et mer fyllestgjørende og enhetlig bilde av utfordringene i Alteaprojektet i tertialrapporter og årsberetninger/årsmeldinger for 2007 og 2008.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.08.2010 m/vedlegg

60/10

Rapport 18/2010 Undersøkelse om bruk av filippinske helsearbeidere - Asor

Saken gjelder:

Kontrollutvalget mottok et notat fra Erling Folkvord i Rødts bystyregruppe datert 24.08.2009 med en rekke opplysninger som i følge notatet ikke hadde kommet frem i PricewaterhouseCoopers AS granskingsrapport om Asor av 30.03.2009. Kontrollutvalget behandlet saken i møte 20.10.2009, sak 73, i forbindelse med Kommunerevisjonens orientering til kontrollutvalget om resultatene av byrådets undersøkelser knyttet til risiko for sosial dumping, med bl.a. følgende vedtak:

Kontrollutvalget imøteser resultatet av Kommunerevisjonens undersøkelser rettet mot kommunens bruk av helsearbeidere fra Asor.

Formålet med Kommunerevisjonens undersøkelse har primært vært å avdekke om det har foregått sosial dumping i forbindelse med rekruttering av filippinske helsearbeidere til Oslo kommune, herunder kartlegge og beskrive rekrutterings- og opplæringsprosessen for de filippinske helsearbeiderne/pleierne frem til fast arbeid. Det har i undersøkelsen vært særlig fokus på den såkalte hospiterings-/praksisordningen hvor filippinske helsearbeidere har vært på sykehjem i flere måneder uten lønn for å lære norsk språk og eldreomsorg.

Følgende har vært undersøkt:

- Om sykehjem i Oslo kommune gjennom hospiterings-/praksisordningen i realiteten har hatt gratis arbeidskraft dvs. arbeidskraft som ikke mottok lønn fra Oslo kommune eller andre.
- Om Asor har fakturert Oslo kommune for helsearbeidere som ikke har mottatt lønn

Det synes klart at helsearbeidere fra Filippinene som kom til Norge i perioden 2006-2008, som regel måtte gjennom en hospiterings-/praksisperiode på opptil flere måneder. Dette gjaldt enten de kom på egenhånd, i regi av andre rekrutterere eller i regi av Asor. Asor har i denne perioden ikke tatt noe økonomisk ansvar for disse.

Utsagn fra tidligere ansatte ved Asor gir inntrykk av at de for sin del har utført selvstendig arbeid i hospiteringsperioden uten lønn. De sykehjemmene Kommunerevisjonen har vært i kontakt med og som har hatt filippinske helsearbeidere på hospitering, sier alle at vedkommende hospitanter kom utenom bemanningen/vaktplanen. Utifra en vurdering av risiko og vesentlighet m.v. har Kommunerevisjonen kontrollert dette nærmere ved ett sykehjem. Kontrollen bekrefter at hospitantene her kom utenom bemanningen/vaktplanen.

Kommunerevisjonens oppfatning er at en slik hospiteringsordning uten lønn er sosial dumping hvis hospitantene erstatter annen arbeidskraft. Det er ikke grunnlag for å konkludere med at det har vært tilfelle. Undersøkelsen har heller ikke avdekket at Asor systematisk har fakturert Oslo kommune for personer som ikke har fått lønn.

En hospiterings-/praksisordning uten lønn som beskrevet i rapporten, medfører imidlertid risiko for utnytting av arbeidskraft.

Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester skriver i en kommentar til rapport 18/2010 at den har fokus på å forebygge, forhindre og avdekke sosial dumping, og på rutiner for dette. Byrådsavdelingen skriver også at det er presisert til kommunens helse- og omsorgstjeneste at hospitanter og lærlinger bare skal tas imot gjennom etablerte ordninger som NAV eller utdanningsinstitusjoner. Sykehjemsetaten skriver i sin kommentar at etaten har laget ny instruks og oppdatert prosedyrer på dette området.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kommunerevisjonens rapport 18/2010 *Undersøkelse om bruk av filippinske helsearbeidere* – Asor viser at det har eksistert hospiterings-/praksisordninger i Oslo kommune som medførte risiko for sosial dumping.

Kontrollutvalget merker seg at Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester har fokus på å forebygge, forhindre og avdekke sosial dumping. Utvalget merker seg også at det er presisert til kommunens helse- og omsorgstjeneste at hospitanter og lærlinger bare skal tas imot gjennom etablerte ordninger som NAV eller utdanningsinstitusjoner og at Sykehjemsetaten har laget ny instruks og oppdatert prosedyrer på dette området.

Kontrollutvalget tar for øvrig rapport 18/2010 til orientering.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.08.2010 m/vedlegg

61/10

Oppfølging av rapport 4/2008 Forvaltning av utplassert kunst

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen gjennomførte i 2007/2008 en undersøkelse av om forvaltningen av kommunens kunst utenfor museene var i henhold til instruks for forvaltning av kunstverk i Oslo kommunes virksomheter. Undersøkelsen omfattet i alt 50 virksomheter, herunder Kulturetaten som har det overordnede ansvaret for kunst utenfor museene. Kommunerevisjonen fant at praksisen avvek fra instruksene på en rekke områder, og konkluderte i rapport 4/2008 *Forvaltning av utplassert kunst* med at forvaltningen av kommunens kunst utenfor museene samlet sett ikke var tilfredsstillende.

I tråd med kontrollutvalgets vedtak av 26.01.2010 (sak 5) har Kommunerevisjonen nå gjennomført en oppfølgingsundersøkelse av rapport 4/2008.

Oppfølgingsundersøkelsen viser at Kulturetaten har iverksatt og planlegger iverksetting av flere tiltak i tråd med det etaten varslet i uttalelsen til rapport 4/2008 *Forvaltning av utplassert kunst*. Sammenligning av rapporteringene i årsberetningene med registreringene i databasen, innkjøp av ny kunstverksdatabase og utarbeidelse av skjema for innrapportering i årsberetningene er sentrale tiltak under gjennomføring eller som er planlagt gjennomført. Tiltakene vil kunne bidra til at Oslo kommunes utplasserte kunst blir forvaltet i tråd med instruksene vedtatt av bystyret.

Etter Kommunerevisjonen vurdering er det gjort viktig arbeid på dette området etter avgivelsen av rapport 4/2008. Ettersom flere av tiltakene foreløpig ikke er implementert, er det likevel for tidlig å si noe om den samlede effekten av tiltakene.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kommunerevisjonens oppfølging av rapport 4/2008 *Forvaltning av utplassert kunst* viser at Kulturetaten har iverksatt flere tiltak og har planlagt å gjennomføre ytterligere, for å bøte på svakhetene som ble påpekt i rapport 4/2008.

Kontrollutvalget konstaterer at mye arbeid gjenstår før etterlevelse av kommunens instruks om forvaltning av kunst i Oslo kommunes virksomheter er sikret, og understreker betydningen av at arbeidet gis prioritet også fremover.

Kontrollutvalget ber Kommunerevisjonen vurdere om det bør gjennomføres en utvidet oppfølging av rapport 4/2008 når det utarbeides sak til utvalget med forslag til nye forvaltningsrevisjoner i første halvår 2012.

Saken sendes kultur- og utdanningskomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.08.2010

62/10

Innberetning om sluttbehandlingen av korrupsjonssak i Plan- og bygningsetaten

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen ble kontaktet av politiet sommeren 2006 med informasjon om mulige misligheter ved Plan- og bygningsetaten i forbindelse med byggesaksbehandling.

En saksbehandler ved Plan- og bygningsetaten skulle urettmessig ha krevd og mottatt betaling for oppgaver han utførte i regi av sin stilling for et eiendomsselskap representert ved to brødre. NN, som hadde vært mellommann for transaksjonene, leverte bl.a. lydopptak til Kommunerevisjonen som dokumentasjon på transaksjonene.

Lydopptakene og kopi av all dokumentasjon ble overlatt til Plan- og bygningsetaten i møte 15.08.2006. Saksbehandleren avviste påstandene, men Plan- og bygningsetaten valgte likevel å anmelde saksbehandleren for korrupsjon 18.08.2006 på grunnlag av denne dokumentasjonen. Saksbehandleren ble umiddelbart suspendert, og avskjediget 16.11.2006. Plan- og bygningsetatens interne gransking avdekket at saksbehandleren hadde behandlet en rekke saker for de to brødrenes eiendomsselskap.

Kontrollutvalget tok Kommunerevisjonens innberetning om saken til orientering i møtet 12.12.2006, sak 118.

Politiet mente at dokumentasjonen fra NN ikke var tilstrekkelig og henla saken etter bevisets stilling våren 2008. Henleggelsen ble anket, og politiet fant nye bevis mot saksbehandleren, de to brødrene og en arkitekt som også hadde gitt penger til saksbehandleren. Saken ble behandlet i Oslo tingrett september 2009, hvor saksbehandleren og de to brødrene ble dømt, mens arkitekten ble frifunnet.

Saken ble anket og dom ble avsagt i Borgarting lagmannsrett 01.06.2010 (vedlagt). Saksbehandleren ble dømt til fengsel i ett år for ett tilfelle av grov korrupsjon (mottok kr 112 000 fra brødrene) og ett tilfelle av simpel korrupsjon (mottok ca. kr 12 000 fra arkitekten). De to brødrene fikk fengsel i syv måneder og arkitekten fikk 90 dagers fengsel.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens innberetning om sluttbehandlingen av korrupsjonssaken i Plan- og bygningsetaten til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 11.08.2010 m/vedlegg

63/10

Forvaltningsrevisjon med oppstart 2. halvår 2010

Saken gjelder:

I denne saken fremmer Kommunerevisjonen forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekter, oppfølgingsundersøkelser og satsing på gransknings- og mislighetssaker med oppstart i 2. halvår 2010 (august 2010 - januar 2011).

Forslagene er basert på bystyrets vedtak 18.06.2008 (sak 259) om *Overordnet plan for forvaltningsrevisjon* og *Plan for selskapskontroll 2008-2011* og gjeldende revisjonsstrategi for forvaltningsrevisjon (august 2009 - januar 2011), jf kontrollutvalgets behandling av denne 25.08.2009 (sak 69) og 17.11.2009 (sak 83). Forslagene er videre basert på innspill fra kontrollutvalget, jf utvalgets behandling av dette 26.01.2010 (sak 5) og 23.03.2010 (sak 21). Forslagene er basert på vurdering av risiko og vesentlighet.

Rapportering av undersøkelsene til kontrollutvalget vil etter planen skje i løpet av 2010 og første halvår 2011.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til:

1. Forslaget til forvaltningsrevisjonsprosjekter og oppfølgingsundersøkelser med oppstart 2. halvår 2010.
2. Det benyttes inntil 2000 timer til revisjon av misligheter og områder med risiko for misligheter i 2. halvår 2010.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 18.08.2010 m/vedlegg

64/10

Foreløpig innberetning – mistanke om økonomiske misligheter i forbindelse med inngåtte arbeidsavtaler i Bydel Søndre Nordstrand

Saken gjelder:

En områdeleder for flere barnehager i Bydel Søndre Nordstrand har inngått arbeidskontrakter med to barnehageassistenter som har vikariert i perioder. Med grunnlag i arbeidsavtaler og timelister som var utfylt og godkjent av områdelederen, har bydelen hatt lønnsutgifter på til sammen kr 542 000 (inkl. sosiale kostnader) for de to i perioden april 2009 til mai 2010. Bydelens undersøkelser har avdekket mistanke om at barnehageassistentene ikke har arbeidet for den lønnen de har mottatt.

Forholdet ble avdekket da en lønnskonsulent ved bydelen stilte spørsmål om en av barnehageassistentene. Ved henvendelse til barnehagene viste det seg at ingen kjente vedkommende. Videre undersøkelser avdekket at ingen av barnehageassistentene var kjent av personalet i barnehagene der de etter timelistene skulle ha jobbet, og ingen kunne erindre at de noen gang har utført arbeid der.

De to barnehageassistentene har samme etternavn. Oppgitt adresse for barnehageassistentene er den samme som områdelederens. En av assistentene har et barn med områdelederen.

Områdelederen ble 08.06.2010 konfrontert med mistanke om at den ene barnehageassistenten ikke skulle ha utført arbeid. Områdelederen avviste mistanken og skulle komme med dokumentasjon på at vedkommende hadde arbeidet. Dette har ikke skjedd. Områdelederen har siden midten av juni befunnet seg i sitt tidligere hjemland og har vært vanskelig å komme i kontakt med. Det er uvisst når vedkommende kommer tilbake til Norge. Områdelederen søkte i brev til bydelen permisjon uten lønn frem til 30.06.2011. Brevet ble sendt fra utlandet og mottatt 06.08.2010.

Bydelsdirektøren anmeldte områdelederen og de to barnehageassistentene til politiet 12.07.2010.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens foreløpige innberetning av 16.08.2010, mistanke om økonomiske misligheter i forbindelse med inngåtte arbeidsavtaler i Bydel Søndre Nordstrand, til orientering.

Kontrollutvalget imøteser en endelig innberetning fra Kommunerevisjonen når alle forhold i saken er klarlagt.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 18.08.2010

Kontrollutvalgets sekretariat, 19. august 2010

Reidar Enger
sekretariatsleder